

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้ระบบงบประมาณ แบบพีพีพีเอส สภาพความพร้อม ตลอดจนปัญหาของเจ้าหน้าที่สำนักงานงบประมาณ และกรมทางหลวง ในการจัดสรรและจัดทำคำขอตั้งงบประมาณปี 2535 การดำเนินการวิจัยใช้วิธีสุ่มตัวอย่างจากประชากรโดยวิธีแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากเจ้าหน้าที่ของสำนักงานงบประมาณ ที่วิเคราะห์ทั้งงบประมาณของกรมทางหลวงจำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 88.23 ของประชากรและจากเจ้าหน้าที่ของกรมทางหลวงที่จัดทำคำขอตั้งงบประมาณปี 2535 จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 85.71 ของประชากร โดยใช้แบบสอบถาม จำนวน 60 ชุด ผลการวิจัยพบว่า การประยุกต์ใช้ระบบแบบพีพีพีเอสขณะนี้ยังใช้ไม่ได้ผลเต็มที่ ระบบยังไม่สามารถแก้ไขความซ้ำซ้อนของงานที่ดำเนินการโดยหลายหน่วยงานได้อย่างชัดเจน การจัดทำงบประมาณยังขาดข้อมูลที่สมบูรณ์และจำเป็น เนื่องจากเวลาในการจัดทำมีจำกัด การจัดเก็บหรือรวบรวมข้อมูลยังไม่พัฒนาให้เป็นระบบทันสมัยและมีมาตรฐานเท่าที่ควร ขาดการนำผลการประเมินความสำเร็จของงาน/โครงการมาเป็นส่วนประกอบในการพิจารณาการวางแผน สภาพความพร้อมของเจ้าหน้าที่ของทั้งสองหน่วยงานยังน้อย มีความรู้เฉพาะทางภาคทฤษฎี แต่ขาดทักษะในภาคปฏิบัติการประยุกต์ใช้งบประมาณแบบพีพีพีเอสจึงยังขาดประสิทธิภาพ สำหรับการจัดสรรงบประมาณให้กรมทางหลวงในปีงบประมาณ 2535 กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าเหมาะสมแล้วเมื่อเทียบสัดส่วนกับงบประมาณรวมทั้งประเทศ แต่กระบวนการจัดสรรยังไม่เป็นระบบงบประมาณแบบพีพีพีเอสอย่างเต็มรูปแบบ เพราะมีผลกระทบมาจากนโยบายของรัฐบาลที่ไม่แน่นอน ขาดความต่อเนื่องและเชื่อมโยงกับแผนพัฒนาฯ และอิทธิพลทางการเมืองมีผลกระทบ ทำให้ระบบงบประมาณไม่มีทิศทางที่แน่นอน กลุ่มตัวอย่าง ได้เสนอแนะการแก้ไขปัญหาการจัดทำงบประมาณให้สมบูรณ์แบบตามระบบพีพีพีเอสด้วยการ พัฒนาระบบการจัดเก็บข้อมูล ปรับปรุงการประสานงานระหว่างหน่วยงาน โดย

ให้มีการร่วมประชุมปรึกษาหารือกันเป็นประจำเน้นการประเมินผลโครงการ และให้นำมาใช้เป็นข้อมูลในการพิจารณาจัดทางงบประมาณ และที่สำคัญที่สุดคือ ให้มีการมีกอบรมเจ้าหน้าที่ของทั้งสองหน่วยงานให้ทบทวนในการจัดทางงบประมาณแบบพีพีเอส และเห็นว่าการเมืองกับการงบประมาณไม่อาจแยกออกจากกันได้ และระบบงบประมาณแบบพีพีเอสมิได้เน้นการขจัดอิทธิพลทางการเมืองแต่อย่างใด หากแต่เป็นระบบที่ชัดเจนทั้งในด้านรายจ่ายและวัตถุประสงค์เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐาน ย่อมสร้างโอกาสที่นำไปสู่ผลการต่อรองระหว่างกลุ่มการเมืองกลุ่มต่างๆ ที่จะนำไปสู่การต่อรองที่มีประโยชน์กว่าการต่อรองที่ไม่มีฐานร่วมกัน หรือไม่ใช้ข้อเท็จจริงที่เปิดเผยให้เห็นร่วมกัน

ฉะนั้น การใช้งบประมาณระบบพีพีเอส จึงเป็นการประกันประสิทธิภาพในการจัดสรรทรัพยากรของชาติ ไม่ว่าอำนาจบริหารจะตกไปอยู่กับกลุ่มใดก็ตาม